

Resumé – Dizertační práce *Druhá příroda. Příspěvek k sociální filozofii umění* (Jakub Stejskal)

V jakém smyslu je možné mluvit o umění jako o zdroji sociálního poznání? V této práci kritizuji pozici, podle které umění získává svou sociálně-kognitivní relevanci skrze svůj bytostný vztah k normativní vizi společnosti jako smířené druhé přírody: umění buď přináší vhled do povahy sociální reality jakožto takové druhé přírody, nebo nám naopak dává pocítit její nesmířenost a je příslibem jejího smíření. Věnuji se dvěma interpretačním liniím vycházejícím z odkazu německé klasické filozofie, které tuto pozici zastávají: frankfurtské kritické teorii a analytickému kantovskému revizionismu. Jejich představitelé vnímají, ať už implicitně či explicitně, umění jako nástroj zakouzlení a afirmace, který může nanejvýš svůj afirmativní charakter potlačovat ve jménu budoucího smíření. Proti tomuto pojetí stavím chápání uměleckého modernismu jako projevu estetiky odkouzlení, která vnímá umění jako nástroj vytvoření specifické kognitivní distance vůči sociální druhé přírodě bez potřeby vize smíření.